

CHECKLISTA FÖR BARNKONVENTIONEN & BKA

Vi på ETTTELVA vill ta ansvar och arbeta föredömligt med barnens perspektiv. Checklistan för barnkonventionen utgår från Stockholm stads integrerade barnkonsekvensanalys.

1

INVENTERING

Hur ser miljön i området ut idag? Vilka intentioner och möjligheter har projektet? Och vilka förutsättningar finns för att uppnå bra miljöer utifrån miljö & hälsa, boende & vardagsliv, trygghet & tillgänglighet

2

DIALOG

Dialogen genomförs med både barn, unga och vuxna som deltar i barnens utbildning och fritid. Sammanställningen och ligger till grund för steg 3.

3

FRAMTAGANDE AV FÖRSLAG

- Förslaget
- Konsekvenserna
- Åtgärderna

4

KONSEKVENSPANALYS

- Miljö och hälsa
- Boende och vardagsliv
- Trygghet och tillgänglighet

5

ÅTERKOPPLING

Redovisning av steg 1-3. Vid långa processer kan återkoppling ske efter varje steg. Redovisning av avvågningar, tankar som tas med och saker inte fungerade.

BARNKONVENTIONEN

- FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, antogs 1989.
- 2018 röstade riksdagen för regeringens förslag att barnkonventionen ska bli svensk lag. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2020.

- Genom att barnkonventionen ges ställning som svensk lag, i kombination med stöd och kunskapshöjande insatser, bedöms ett barnrättsbaserat synsätt få genomslag i praktiken, enligt regeringen.
- Barnkonventionen innehåller rättigheter som varje barn ska ha och gäller alla upp till 18 år.

ARTIKLAR

ARTIKEL 2

- Alla barn är lika mycket värda. Inget barn får diskrimineras på grund av sitt ursprung, religion, könsidentitet, funktion eller andra skäl.

ARTIKEL 3

- Barnets bästa ska beaktas i samband med beslut som och åtgärder som rör barn och fattas av politiker, myndigheter och domstolar.

ARTIKEL 6

- Barn har rätt till liv och utveckling vilket innebär att barn ska tillåtas utvecklas i utifrån sina egna förutsättningar.

ARTIKEL 12

- Barn och unga har rätt att få sina åsikter beaktade. Politiker i en kommun ska fråga barn vad de tycker innan de bestämmer om sådant som rör barn.

ARTIKEL 23

- Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor.

ARTIKEL 31

- Varje barn har rätt till lek, fritid, kultur och vila.

UTREDNING

CHECKLISTA med frågeställningar

Miljö och hälsa

- Är placeringen av ex. förskola, skola lekplats, övrig mötesplats för barn så att ljud, ljus och luftförhållanden är så goda som möjligt?
- Är miljön där barn vistas giftfria?
- Är lekplatser, övriga mötesplatser, förskole- och skolgårdarna utformade så att de gynnar ett hälsosamt liv?
- Olika kön och åldrar leker lättare tillsammans när rollerna inte är förutbestämda. Natur och övergivna platser ger sådana möjligheter, där bygga koja eller leka affär är exempel på lek där alla barn kan ingå och hitta en uppgift. Finns natur och oprogrammerade platser tillgängliga för barn?

Boende och vardagsliv

- Hur ser bostadsutbudet ut i området, finns det olika typer av bebyggelse inom området?
- Finns god tillgång av förskolor och skolor?
- Finns god tillgång av idrottsytor, simhallar, idrottsplatser och idrottshallar oavsett individuella förutsättningar?
- Finns god tillgång av grönområden, parker, spontanidrottsytor och lekplatser oavsett individuella förutsättningar?
- Finns god tillgång till kultur för med och av barn och unga? Finns det platser för att uppleva konst och kultur samt eget skapande och fri lek oavsett individuella förutsättningar?
- Är barns mötesplatser och aktiviteter mångfunktionella och har ett varierat innehåll som gynnar jämställdhet, jämlikhet, kreativitet och skapande oavsett individuella förutsättningar?
- Är den fysiska miljön utformad så att den minskar risken för kränkningar och trakas-serier?

Trygghet och tillgänglighet

- Var placeras barns mest självklara platser i förhållande till vägar och kommunikationer?
- Var placeras och hur utformas barns mest självklara platser i förhållande till tillgänglighetsaspekter?
- Finns det säkra och trygga skol- vägar inom en 300-metersradie från skolan?
- Finns det gångfartsområde eller bilfria zoner intill skolan?
- Finns det trygga och säkra vägar till barns mötesplatser med primär- och sekundärstråk?
- Hur är hållplatser för kollektiv- trafik placerade utifrån barns rörelsemönster?
- Hur kan barns mötesplatser utformas så de blir överblickbara och orienterbara?
- Anpassa skalan till barnen, fönster, möbler, rumslighet, tillgänglighet, säkerhet, lekfullhet trappor mm.

Källa: Integrerad BKA, Stockholms stad

CHILDREN'S ACTIVITY NEEDS

Källa: PENG Architects "Child friendly public space"

DET NÖDVÄNDIGA RISKTAGANDET

Ytor för barn och unga bör utformas för att främja barns möjlighet att under trygga former söka spänning i leken. Utomhuslek är en öppen och flexibel lek. Den växlar mellan mer platsbundet socialt samspel och fartfyllda förlopp där hela miljön tas i anspråk (Mårtensson 2012). Barn uppfattar om den fysiska omgivningen är "klättringsbar", "krypbar" eller "kanbar" även om de inte provat den tidigare. Elin Beate Sandseter (2011) har beskrivit hur barn använder sig av möjligheter till kalkylerat risktagande i sex punkter:

1. Utforska höjder (klättra, klänga, hoppa, balansera)
2. Uppleva hög fart (springa, gunga, glida, cykla, skejta)
3. Utforska sina gränser för vad som är farligt (klättring, is, vatten)
4. Testa vanliga verktyg (tälja, såga, hamra)
5. Kämpa (tävla, klättra, springa)
6. Testa vara själv (gömma sig, dra sig undan)

/ ETTTELVA ARKITEKTER

